

# විද්‍යාත්මක ලේඛනය සහ ප්‍රකාශනය: දැනුම සන්නිවේදනයට මගක්

ආචාර්ය එස්. ඒ. ඩී. මූර්ති



ලේඛනය, විද්‍යාත්මක කාර්යයන් සන්නිවේදනයට පවත්නා ඉතා වැදගත් ක්‍රමයකි. අදහස්, පර්යේෂණ සොයාගැනීම් සහ නව සංවර්ධන තොරතුරු අනෙකුත් අය වෙත සන්නිවේදනය කිරීමට සහ ලේඛනගත කිරීමට ලේඛනය යොදාගැනයි. විද්‍යාත්මක ලේඛනයෙහි විවිධ ආකාර පවතියි. පර්යේෂණ පත්‍රිකා, ලිපි, සමාලෝචන, පොත් පරිච්ඡේද, පර්යේෂණ සටහන් යනාදිය ඒ අතර දැකිය හැකිය. ලිපි සහ පර්යේෂණ පත්‍රිකා, ශාස්ත්‍රීය සඟරා (ජ්‍රනල) සහ සඟරා තුළ පළකිරීමෙන් අදාළ තොරතුරු ලේඛිතව තැන්පත් කිරීමට සහ ඒවායේ අගය ඉහළ නංවාලීමට හේතුවෙයි. පර්යේෂණ පැවැත්වීම, වක්‍රයේ එක් කොටසක් පමණය. වක්‍රය සම්පූර්ණවන්නේ අදාළ පර්යේෂණයෙහි සොයාගැනීම් ප්‍රකාශයට පත්කිරීමෙන් පසුවය. එසේ කටයුතු කරන පර්යේෂකයන්හට, තමන් නියැලී ක්‍ෂේත්‍රය තුළ විද්වතුන් ලෙස පිළිගැනීමක් සහ සම්භාවනායක් ලැබීමට, තුනී පිදීමක් සහ අගය කිරීමක් හිමි කරගැනීමට දේශීය වශයෙන් මෙන්ම අන්තර්ජාතික වශයෙන්ද හැකිවෙයි. එම පිළිගැනීම අදාළ පර්යේෂකයාට පමණක් නොව සේවය කරන ආයතනයට හා දෙපාර්තමේන්තුවට ද හිමිවෙයි. තෝරාගත් මාතෘකාව ජාත්‍යන්තර වශයෙන් වැදගත්වන අවස්ථාවකදී පර්යේෂකයා වෙසෙන රටටද මහත් ගෞරවයක් එමගින් හිමිවීම නිරායාසයෙන් සිදුවෙයි.

දර්ශන විද්‍යාවෙහි ඉතිහාසය සහ විද්‍යා ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳව කැපී පෙනෙන ලෙස බොහෝ දෑ ලියූ “ඩෙරෙක් සොලාඩ් ප්‍රයිස්” නම් වූ 20වන සියවසේ මැදභාගයේ විසූ ලේඛකයා 1967 දී ඔහුගේ එක් ශාස්ත්‍රීය පත්‍රිකාවක මාතෘකාව ලෙස යොදා තිබුනේ “ජාතියකට පළකිරීමට හෝ නොඑසේ නම් වැනසී යාමට හෝ හැකිබවය”. මෙය පසුකළෙක ඉතා ජනප්‍රිය ආදර්ශ පාඨයක් බවට ද පත්විය.

### විද්‍යාත්මක ලේඛනය සහ ප්‍රකාශනය

රොබට් ඩේල් ගේ මතය අනුව විද්‍යාත්මක පත්‍රිකාවක් යනු “මුල් පර්යේෂණයක ප්‍රතිඵල විස්තර කරමින් ලියා ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබූවකි”. ඔහුගේ අදහස අනුව විද්‍යාත්මක පත්‍රිකාව වලංගු ප්‍රකාශනයක් විය යුතුවා මෙන්ම නිවැරදි ස්ථානයක පළ කරනු ලැබූවක්ද වීම අවශ්‍යය. පර්යේෂණ ලිපියක් යනු ශාස්ත්‍රීය සඟරාවක් (ජ්‍රනලයක) පළකරනු ලැබූ, මුල් අධ්‍යයනයක ලිඛිත ආකාරයය. එහෙයින් එය තොරතුරු සපයන ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රයකි. විද්‍යාත්මක පත්‍රිකාවක් සරල, පැහැදිලි, අපක්‍ෂපාතී, නිවැරදි සහ තර්කානුකූලව ගොඩනැගූ ව්‍යුහයකින් යුක්තවිය යුතුය. විද්‍යාත්මක පත්‍රිකාවක් රචනයේදී ලේඛන රටාව, භාවිත කරන භාෂාව, අපේක්‍ෂිත ඉලක්ක පාඨක සමූහය ආදී කරුණුද සැලකිල්ලට ලක්කළ

යුතුය. පොදුවේ ගත්කළ තාක්‍ෂණික (පාරිභාෂිත) වචන, දිගු වචන හා දිගු වාක්‍ය භාවිතයෙන්ද වැළකීම මැනවි.

තම තමන් නියැලී පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල අනෙකුත් විද්‍යාඥයන් වෙත සන්නිවේදනය කිරීමට, විද්‍යාඥයන් හට යොදාගත හැකි ක්‍රමයක් ලෙස විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ලිපි හැඳින්වීමට පුළුවන. විද්‍යාත්මක ලිපි රචනයේදී යොදාගැනෙන පොදු සම්මත ආකාරය තුළට මාතෘකාව, කතෘනාමය සහ අනුබද්ධ හෝ නිල වශයෙන් සම්බන්ධ ආයතනය, හැඳින්වීමට යොදාගත් උපකරණ හා භාවිත කළ ක්‍රමවේදය, ප්‍රතිඵල, සාකච්ඡාව, ස්තූතිය සහ ආශ්‍රිතයන් දැක්වීම ඇතුළත්ය. එහිදී ප්‍රතිඵල ඉදිරිපත් කරනුයේ ක්‍රමානුකූල හා තර්කානුකූල ආකාරයටය. මෑත කාලයේදී වැඩිපුරම අවධානය යොමුකර ඇත්තේ ශාස්ත්‍රීය ආයතනවලින් පළ කෙරෙන ප්‍රකාශන වෙතය.

පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල / සොයාගැනීම ප්‍රකාශයට පත්කිරීම විද්‍යාවෙහි සංවර්ධනය සහ වර්ධනය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇතිකරයි. එවැනි ප්‍රතිඵල හා අදහස් සඟවා තබාගතහොත් විද්‍යාවෙහි ප්‍රගතියක් සිදුනොවනු ඇත. ප්‍රකාශයට පත්කිරීම තුළින් දැනුම නිර්මාණයට දායකවීමේ අවස්ථාව හිමිවෙයි. මෙයට අමතරව අදාළ සොයාගැනීම හා ප්‍රතිඵල වෙත එල්ල වන ඵලදායී විවේචන හේතුවෙන්,

අනෙකුත් පර්යේෂකයන්හට, අදාළ ක්ෂේත්‍රය තුළ තවතවත් පර්යේෂණ සිදු කිරීමට දිරිගැන්වීමක් සහ උදව්කිරීමක් සැපයෙනවා මෙන්ම, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් හට තහවුරු කළ කරුණු පදනම් වූ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය කිරීමටත් අවස්ථාව සැලසෙයි. එසේම එමගින් උත්පාදනය වූ සාක්ෂි / තහවුරු කළ කරුණු පිළිගනිමින් සහ අගය කරමින් තීරණ ගැනීමේ හැකියාවක් ලබාදෙයි. මෙය රටෙහි සමාජ - ආර්ථික සංවර්ධනය කෙරෙහි දායකවනවා මෙන්ම ජනතාවගේ යහපැවැත්ම ද ඉහළ නැංවීමටද සමත් වන්නකි.

**පළකිරීමට පවත්නා අවශ්‍යතාවය කුමක්ද?**

ශාස්ත්‍රානුකූලව වෘත්තීයමය ජීවිතයේ සාර්ථකත්වය සඳහා ඔහුගේ පර්යේෂණ සොයාගැනීම් පළකිරීම අත්‍යවශ්‍යය. එමගින් විද්‍යාඥයා / පර්යේෂකයාගේ කීර්තිය නංවාලීමට සහ නව විද්‍යාත්මක සහයෝගීතා සහ උපදේශක තත්වයන් ඇති කිරීමට උදව්වනවා පමණක් නොව නව පර්යේෂණ සොයාගැනීම් යාවත්කාලීන කිරීමටද හේතුවකි. තවදුරටත් විමසනවිට මෙවැනි පළකිරීම් වකු ප්‍රදාන හිමිකරදීමට ද සමත්ය. උදාහරණ ලෙස පර්යේෂකයාගේ රැකියා අපේක්ෂා සහ උසස්වීම් ලැබීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීමට හැකිවීම දැක්වීමට පුළුවන. නව සොයාගැනීම් ප්‍රතිඵල ප්‍රකාශයට පත්කිරීම තුළින් ලැබිය හැකි පහත දැක්වෙන ඵල ප්‍රයෝජන සැලකිල්ලට ගත්විට විද්‍යාඥයන් / පර්යේෂකයන් තම ප්‍රතිඵල, විද්‍යාත්මක ලිපි ලෙස පළකිරීමට උනන්දුවනවා නිසැකය.

**පළකිරීමට මුල්වන හේතු**

- ❖ කිසියම් දෙයක් අළුතෙන් සොයාගත් බව අන්‍යන්ට දැනගැනීමට සැලැස්වීමට.
- ❖ ඉතා ගෞරවනීය සහ ඵලදායී ආකාරයෙන් ප්‍රතිඵල ව්‍යාප්ත කිරීමට සැලැස්වීමට.
- ❖ අදහස් හුවමාරු කරගැනීමට.
- ❖ දැනට පවත්නා දැනුම් සම්භාරය

තුළට අළුතෙන් යමක් එකතු කිරීමට.

- ❖ ශාස්ත්‍රීය පිළිගැනීමට ලක්වීමට සහ තම වෘත්තීය තත්වය ඉහළ නංවාගැනීමට.
  - ❖ තම පෞද්ගලික ප්‍රතිරූපය වඩා ශක්තිමත් කරගැනීමට.
  - ❖ තම සන්නිවේදන සහ ලේඛන කුසලතා වඩා යහපත් කරගැනීමට.
  - ❖ තමන් වෙත සමාලෝචකයන්ගෙන් ලැබෙන නිර්මාණාත්මක ප්‍රතිපෝෂණ තුළින් ඉගෙනීමට.
  - ❖ අගනා සහයෝගීතාවන් ඇතිකර ගැනීමට.
  - ❖ පවත්නා ප්‍රතිපත්තිය සංවර්ධනය කරගැනීමට හෝ දියුණු කරගැනීමට.
  - ❖ පෞද්ගලිකව තෘප්තිමත් වීමට සහ ආත්ම විශ්වාසය නංවාගැනීමට.
  - ❖ මූල්‍යාධාර සපයන නියෝජිත ආයතනයන්ට කාර්ය නිම කළ බව පෙන්වාදීමට.
- පළකිරීම් සිදුකිරීම සඳහා මුල්වන හේතු අතර පවතියි.

**විද්‍යාත්මක සඟරාවක (සයන්ටිෆික් ජර්නලයක) කාර්යභාරය**

පර්යේෂකයන් තමන් සිදුකළ කාර්යයන් ප්‍රකාශකිරීම සහ ව්‍යාප්ත කිරීම විවිධාකාරයෙන් සිදුකරති. ග්‍රන්ථ, ශාස්ත්‍රීය සඟරා (ජර්නල), සම්මන්ත්‍රණ, මුද්‍රිත වාර්තා වැනි පළකිරීම් ඒ සඳහා උදාහරණය. පළකිරීම සඳහා යොදාගන්නා විවිධ ආකාරයන්, විවිධ විෂය ක්ෂේත්‍ර අතර වෙනස්කම් දක්වයි. ශාස්ත්‍රීය සඟරා (ඇකඩමික් ජර්නල්) ප්‍රථමයෙන් පළවූයේ 17වන සියවසේ මැදභාගයේදීය. දැනුම ව්‍යාප්තකිරීමේ ක්‍රමයක් ලෙස එහි ඇති වැදගත්කම එතැන් සිට බොහෝ වර්ධනය වී ඇත. ප්‍රජාව වෙත නිවැරදි තොරතුරු ව්‍යාප්ත කිරීමෙහිලා වැදගත් කාර්යභාරයක් ශාස්ත්‍රීය සඟරා (ජර්නල) මත පැවරෙයි. විද්‍යාත්මක සඟරාවකට (ජර්නලයකට) අන්තර්ජාතික පිළිගැනීමක් හිමිකර ගැනීමට නම් ගුණාත්මක බවින් උසස් ලිපි පළකිරීම අනිවාර්යයෙන්ම කළයුතු වෙයි. මෙම කාර්යයයේදී කතෘවරු සහ සමාලෝචකයන් ඉතා වැදගත් කාර්යයභාරයක් ඉටු කරයි. ශාස්ත්‍රීය ප්‍රකාශනයේදී, විද්‍යාත්මක

සඟරාවක් (සයන්ටිෆික් ජර්නල්) යනු සාමාන්‍යයෙන් නව පර්යේෂණ සොයාගැනීම් වාර්තා කරන විද්‍යාවෙහි ප්‍රගමනය තවදුරටත් සිදුකිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් පළකෙරෙන වාර ප්‍රකාශනයකි. විද්‍යාත්මක ජර්නල, විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණ ඉදිරිපත් කරන, ඒවා දෙස විවක්ෂණයෙන් බැලීම සහ සාකච්ඡාවට ලක්කරන ස්ථීර හා විනිවිදභාවයෙන් යුත් වේදිකාවක් ලෙස කටයුතු කරයි. මෙම ජර්නලයන්හි පළකෙරෙන ලිපි බොහෝවිට සම - පදස්ථයන් විසින් සමාලෝචනය කරනු ලැබූ දේ වෙයි. පළවෙන විද්‍යාත්මක සඟරා නොහොත් "සයන්ටිෆික් ජර්නල්" සංඛ්‍යාව දහස් ගණනකි. ඉන් සමහරක් සම - පදස්ථ සමාලෝචනය. තවත් සමහරක් සුවිගතව සම - පදස්ථ සමාලෝචනය. මේ අතර සම - පදස්ථ සමාලෝචනයට කල් නොවූ ජර්නල ද පවතියි.

**සම - පදස්ථ සමාලෝචිත සහ සුවිගත ජර්නල**

සම - පදස්ථ සමාලෝචිත ලෙස සැලකෙන්නේ කතුරුන්ට සමාන නිපුණතාවයක් ඇති විද්වතුකු හෝ විද්වතුන් සමූහයක් හෝ විසින්, ජර්නලයෙහි පළකිරීමට පළමු ඒවායෙහි ගුණාත්මකභාවය, විද්‍යාත්මක වලංගුභාවය, නිර්වද්‍යතාවය සහ පළකිරීමට සුදුසු බව තහවුරු කිරීම සඳහා ලිපි සමාලෝචනයට ලක්කරන ප්‍රකාශනය. ජර්නලය සඳහා පොදු ප්‍රවණතා ක්‍රමවේදයක් වනුයේ "සුවිගත කිරීමය". සුවිගත කළ ජර්නලයක් වන්නේ, විද්‍යා උද්ධාර සුවිස, උපුටා දැක්වීමේ සහ සාරසංග්‍රහ කිරීමේ දත්තපාදකය (SCOPUS), සබී. මෙඩ්. හිනාරි හෙවත් පර්යේෂණ මූලාරම්භය වෙත සෞඛ්‍ය අන්තර්ජාල ප්‍රවේශය, උල්ලිච්ගේ අන්තර්ජාතික වාරසඟරා නාමාවලිය, ඉන්ඩෙක්ස් කොපර්නිකස්, ප්‍රෝ කුවෙස්ට් ආදී මුල්පෙලේ දත්ත සමුදායන් හි ඇතුළත් ශාස්ත්‍රීය සඟරාවක් හෙවත් ජර්නලයකි. ලෝක ව්‍යාප්තව බහුලවම භාවිත වන සුවි අතර විද්‍යා උද්ධාර සුවිස හෝ සමාජ විද්‍යා උද්ධාර සුවිස හෝ ඉංජිනේරුමය සුවිස පවතියි. සුවිගත කිරීම තුළින්

ජර්නලයක ගුණාත්මකභාවය දක්වයි. සුවිගත නොකළ ජර්නල හා සන්නිවේදනය කිරීමේදී සුවිගත කළ ජර්නල විද්‍යාත්මක වශයෙන් ඉහළ මට්ටමක පවතින බව පිළිගැනෙයි. ජර්නලයක් සුවිගත කිරීම තුළින් එහි දෘෂ්‍යතාව, සුලභතාව හා පාඨක සමූහය ඉහළ නැංවිය හැකිය.

**බලපෑම් සාධකය සහ උද්ධාරය**

විද්‍යාත්මක ජර්නලයක (සඟරාවක) බලපෑම් සාධකය (ඉම්ෆැක්ට් ෆැක්ටර්) ලෙස හැඳින්වෙන්නේ අදාළ සඟරාවෙහි පළවූ ලිපි සඳහා ලද උද්ධාර සංඛ්‍යාවෙහි වාර්ෂික සාමාන්‍යයයි. සාමාන්‍ය පිළිබිඹු කරන බලපෑම් සාධකය සාමාන්‍යයෙන් භාවිත කරනුයේ කිසියම් ක්‍ෂේත්‍රයක් තුළ අදාළ ජර්නලය සතු සාපේක්ෂ වැදගත්කම ඇගයීමටය. "ක්ලැරිවේට් ඇනලිටික්ස්" (මෙයට පෙර නොමිසන් රොයිටර්ස්ට අයිතිව තිබූ ආයතනයකි) විසින් වාර්ෂිකව පළරන "ජර්නල් සයිටේෂන් රිපෝට්ස්" හි ලැයිස්තු ගත ප්‍රකාශන ජර්නල් සඳහා ගණනය කළ බලපෑම් සාධකය පළ කරනු ලැබේ. සුවිගත කළ සියළු

ජර්නල් සඳහා බලපෑම් සාධකය ලද නොහැකිය. ඉහළ බලපෑම් සාධක සහිත ජර්නල, පහළ බලපෑම් සාධක සහිත ජර්නලවලට වඩා වැදගත් බව බොහෝවිට සැලකෙයි.

උද්ධාරයක් යනු පත්‍රයක්, පොතක් හෝ කතුවරයාට දැක්වන උද්ධානයක් හෝ යොමුවකි. පර්යේෂණයන්හි වර්තමාන ප්‍රවණතා, පරතර, අළුතෙන් ඉස්මතුවන ක්‍ෂේත්‍ර තක්සේරු කරගැනීමට උද්ධාර උපකාරී වෙයි. උද්ධාර සුවිස යනු, තමන්ට අදාළ ක්‍ෂේත්‍රයෙහි උද්ධාර සුවිස තුළ පර්යේෂකයකු ලකුණු අත්පත් කරගන්නා ආකාරය හඟවන ශාස්ත්‍රීය සම්මාන වාර්තාවකි.

**විවෘත ප්‍රවේශය**

"විවෘත ප්‍රවේශය" යනු ඕනෑම අයෙකුට "භාවිත කළ හැකි" හෝ "ලද හැකි" බව දැක්වීමකි. මෑතදී සිදුවූ තාක්‍ෂණවිද්‍යා සංවර්ධන හේතුකොට වඩාත් පහසුවෙන් සහ වේගයෙන් ප්‍රකාශිත තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශවීම, ඒවා සෙවීම සහ හවුල් පරිහරණය ඉහළ දැමීමට සමත්ව ඇත. ඒසේම තාක්‍ෂණය අවනතිය සහ සමාලෝචන ක්‍රියාවලි සහ ප්‍රකාශන කාලය වඩා



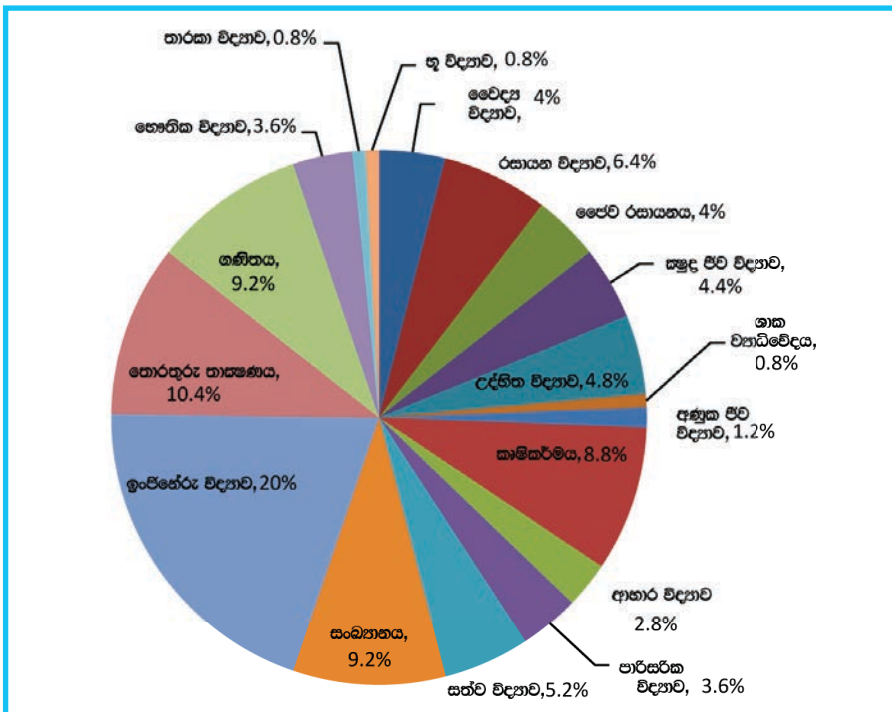
01 වන රූපය: ජාතික විද්‍යා පදනම මගින් ප්‍රකාශයට පත්කරන ජර්නලය

පහසුකර ඇත. විවෘත ප්‍රවේශය තුළ පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල / ප්‍රකාශන කිසිදු පිරිවැයකින් තොරව මාර්ගගතව නොමිලයේ ලබාගැනීමට පුළුවන. සම පදස්ථ සමාලෝචිත සහ සම පදස්ථ සමාලෝචිත නොවන ජර්නල් ලිපි, සම්මතානුෂ්ඨ පත්‍රිකා, පොත් පරිච්ඡේද, නිබන්ධන සහ ඒක විෂය සංග්‍රහ ඇතුළු සියළු ආකාරයේ ප්‍රකාශිත ද්‍රව්‍ය විවෘත ප්‍රවේශයට ලක්කළ හැකිය.

**ජාතික විද්‍යා පදනමේ ශාස්ත්‍රීය සඟරා (ජර්නල)**

ජාතික විද්‍යා පදනම ශාස්ත්‍රීය සඟරා හෙවත් ජර්නල් දෙකක් පළ කරයි. ඒවා නම් ශ්‍රී ලංකා ජාතික විද්‍යා පදනම් ජර්නලය සහ සමාජ විද්‍යාව පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ජර්නලයයි. ඒවා පළකිරීමේ අරමුණ වන්නේ පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල පළකිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ සහායවීමයි. මෙම ප්‍රකාශන දෙකම විවෘත ප්‍රවේශ සහ සම - පදස්ථ සමාලෝචිත ජර්නල වෙයි.

ජාතික විද්‍යා පදනමේ ජර්නලය 1973 වර්ෂයේ සිටම විද්‍යාව හා තාක්‍ෂණවිද්‍යාවේ සියළු අංශවල පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල පළකිරීමේ නියැලෙයි. එය දේශීය හා විදේශීය පර්යේෂකයන්ගේ පර්යේෂණ පත්‍රිකා පිළිගන්නා ප්‍රකාශනයකි. ජාතික



02 වන රූපය: විවිධ ශික්‍ෂණයන් ඔස්සේ ජාතික විද්‍යා පදනමේ ජර්නලය වෙත ලිපි ඉදිරිපත් කෙරෙන ආකාරය

